

به نام خدا
دانشگاه آزاد اسلامی واحد چالوس
دانشکده پرستاری و مامایی
نیمسال ..... سال تحصیلی

نام درس: کارآموزی بارداری زایمان (۱)	مربی: نسرین جلیلی
روز:	زمان و محل برگزاری: درمانگاه علوی کلا
تعداد واحد: ۱ واحد	ساعت
پیش نیاز: بارداری و زایمان (۱)	فراگیران: ترم ۴ مامائی

هدف کلی:

کسب مهارت در انجام مراقبت‌های مادر باردار

اهداف ویژه عینی:

در پایان این دوره دانشجو قادر خواهد بود:

- مشاوره مامائی در جهت تأمین یک بارداری سالم را انجام داده و در صورت نیاز مادر را جهت ارجاع و پیگیری معرفی نماید.
- Retard را تعریف نموده و راه‌های تشخیص بارداری را با توجه به LMP و وضعیت مادر دانسته و بیان کند.
- تاریخچه کاملی از خانم باردار گرفته و سن حاملگی را براساس LMP و سونوگرافی تعیین نماید.
- معاینات فیزیکی مادر باردار شامل معاینه سر و گردن، تنه و پستان، دستگاه ژنیتال و لگن و اندام تحتانی را دقیق انجام دهد.
- ویژگی‌های مادر باردار را در هر نوبت انجام داده و مانورها را بطور صحیح پیاده نماید.
- با انواع روشهای کنترل صدای قلب جنین آشنا شده و اختلالات آن مانند آریتمی را تشخیص داده و تعیین پوزیشن جنین براساس حل کنترل صدای قلب را انجام دهد.
- آزمایشات روتین بارداری را درخواست نموده، آنها را تغییر کند و داروهای مکملی بارداری را تجویز نماید.
- بیماریهای مانند واژینیت و هایپرآمزیس را تشخیص داده و داروهای لازم را تجویز نماید.
- مادران های‌ریسک را تشخیص داده و مراقبت‌های ویژه از آنها را بکار نبرد.
- آموزشهای بهداشت فردی، دهان و دندان و ایمنوئیزاسیون را به طور کامل ارائه دهد.
- معاینات روتین Post Partum را انجام دهد.
- محل ایپی را چک نموده و آموزشهای لازم را در این رابطه ارائه دهد.
- نحوه صحیح شیردهی را آموزش داده و تأکید بر مراجعه مادر به مراکز بهداشتی جهت دریافت خدمات تنظیم خانواده داشته باشد.
- اختلالات پستان در دوران ناس را تشخیص داده و راه کار مناسب ارائه دهد.

- اقدامات مورد نیاز در زمینه عوارض بعد از زایمان مانند باز شدن اپی را دانسته و در صورت لزوم انجام دهد.
- آموزشهای لازم را در ارتباط با مصرف دارو و یا موادغذایی خاص در دوران شیردهی و نئاس را به مادر ارائه دهد.
- بیمارهای دوران نوزادی را توضیح دهد (مانند ایکتر) و مراقبت از بند ناف و نوزاد را با مادر آموزش دهد.

تکالیف و وظایف دانشجویان:

- پاسخگویی به سوالاتی که بصورت کوئیزهای شفاهی و کتبی گرفته می شود.
- امتحان پایان هر دوره
- تهیه پوسترهای آموزشی مربوط با درس با اینکار دانشجو
- ارائه مقاله ترجمه شده از مطالب مربوطه با درس و یا کنفرانس

روش تدریس:

- سخنرانی
- بحث گروهی
- روش نمایش

وسایل آموزشی:

- تابلوهای نمایشی

نحوه ارزشیابی:

- در طول ۲ دوره برگزاری کوئیزهای کتبی یا سوالات شفاهی
- برگزاری امتحان پایان هر دوره کارورزی
- ارائه مقاله ترجمه شده، پوستر آموزشی، کنفرانس
- حضور مرتب در کلاس

منابع:

- ویلیامز

دانشگاه آزاد اسلامی واحد چالوس

دانشکده پرستاری و مامایی

نیمسال ..... سال تحصیلی

نام درس: کارآموزی بهداشت مادر و کودک و تنظیم خانواده مدرس: نسرین جلیلی
زمان و محل برگزاری: درمانگاه علوی کلا روز: ساعت
تعداد واحد: ۲ واحد فراگیران: ترم ۶ و ۷ مامائی
پیش‌نیاز: بهداشت مادر و کودک و تنظیم خانواده

هدف کلی:

کسب مهارت در انجام مراقبت‌های مادر باردار، آشنایی با اصول مشاوره، نحوه مشاوره و آموزش بهداشت، آشنایی با اصول مشاوره تنظیم خانواده و انواع روشهای آن، آشنایی و کسب مهارت در انجام تست‌های غربالگری، آشنایی با مراقبت کودکان زیر ۶ سال.

اهداف ویژه عینی:

در پایان این دوره دانشجو قادر خواهد بود:

- مشاوره مامائی در جهت تأمین یک بارداری سالم را انجام داده و در صورت نیاز مادر را جهت ارجاع و پیگیری معرفی نماید.
- Retard را تعریف نموده و راه‌های تشخیص بارداری را با توجه به LMP و وضعیت مادر دانسته و بیان کند.
- تاریخچه کاملی از خانم باردار گرفته و سن حاملگی را براساس LMP و سونوگرافی تعیین نماید.
- معاینات فیزیکی مادر باردار شامل معاینه سر و گردن، تنه و پستان، دستگاه ژنیتال و لگن و اندام تحتانی را دقیق انجام دهد.
- ویزیت مادر باردار را در هر نوبت انجام داده و مانورها را بطور صحیح پیاده نماید.
- با انواع روشهای کنترل صدای قلب جنین آشنا شده و اختلالات آن مانند آریتمی را تشخیص داده و تعیین پوزیشن جنین براساس حل کنترل صدای قلب را انجام دهد.
- آزمایشات روتین بارداری را درخواست نموده، آنها را تغییر کند و داروهای مکملی بارداری را تجویز نماید.
- بیماریهای مانند واژینیت و هایپرانریس را تشخیص داده و داروهای لازم را تجویز نماید.
- مانورهای ریسک را تشخیص داده و مراقبت‌های ویژه از آنها را بکار نبرد.
- آموزشهای بهداشت فردی، دهان و دندان و ایمونیزاسیون را به طور کامل ارائه دهد.
- معاینات روتین Post Partum را انجام دهد.
- محل ایپی را چک نموده و آموزشهای لازم را در این رابطه ارائه دهد.

- نحوه صحیح شیردهی را آموزش داده و تأکید بر مراجعه مادر به مراکز بهداشتی جهت دریافت خدمات تنظیم خانواده داشته باشد.
- اختلالات پستان در دوران نئاس را تشخیص داده و راه کار مناسب ارائه دهد.
- اقدامات مورد نیاز در زمینه عوارض بعد از زایمان مانند باز شدن اپی را دانسته و در صورت لزوم انجام دهد.
- آموزشهای لازم را در ارتباط با مصرف دارو و یا موادغذایی خاص در دوران شیردهی و نئاس را به مادر ارائه دهد.
- بیمارهای دوران نوزادی مانند ایکتر و... را شناخته و توضیح دهد و در صورت نیاز بیمار رایت ارجاع معرفی نماید.
- مراقبت‌های لازم از بند ناف نوزاد را داشته و برای مادر توضیح دهد.
- اصول و شرایط مشاوره را توضیح دهد و خصوصیات فرد مشاور را برشمارد.
- با توجه به موضوع آموزش فردی و گروهی مطالب مهم را مورد توجه قرار داده و بررسی نموده و مشاوره صحیح انجام داده و راهکار مناسب را بیان کند.
- بتواند یک مورد آموزش گروهی آزمایشی بر روی یک موضوع از پیش تعیین شده را برای دوستان هم‌گروه اجرا نماید.
- یک کلاس آموزش برای گروه هدف (شامل زنان باردار، شیرده، سالمندانف نوجوانان، مشاوره باروری، ازدواج، ژنتیک و تنظیم خانواده) که به صورت ماهانه در مراکز بهداشتی اجرا می‌شود بر عهده گرفته، اداره نماید و به سوالات حاضری جواب دهد.
- ۵ مورد مشاوره صحیح و متناسب با نیاز مراجعه کننده انجام داده و تأثیر مناسب بر نگرش و انتخاب فرد بگذارد.
- جمعیت‌شناس و تنظیم خانواده را تعریف نموده، اهداف و برنامه‌های تنظیم خانواده را توضیح داده و قلمروی خدمات تنظیم خانواده را برشمارد.
- مشاوره، خصوصیات مشاوره و هدف مشاوره را تعریف نماید و اصول مشاوره و تنظیم خانواده Gather را تعریف نموده و توضیح دهد.
- حداقل ۵ مورد مشاوره صحیح با اصول صحیح مشاوره تنظیم خانواده انجام دهد.
- انواع روشهای موجود در تنظیم خانواده را بدون استفاده از جزوه، تفکیک نموده و نام ببرد.
- نحوه مصرف روش استفاده و تکنیک کارگذاری را توضیح دهد.
- مکانیسم اثر در یکی از روشها را بیان کند.
- عوارض ناشی از هر یک از روشها را توضیح دهد.
- درمان مناسب هر یک از عوارض را توضیح داده و در صورت نیاز مداخله درمانی انجام دهد.
- زمان مراجعه بعدی و یا پیگیری در هر یک از روشها را به مراجعه کننده یادآوری نماید.
- تسمتهای پاراکلینیکی و معاینات روتین لازم در هر یک از موارد را دانسته و درخواست نماید.
- تست‌ها را بررسی و تفسیر نموده و فرد را در مورد اصلاح روش استفاده درست و یا تغییر روش راهنمایی نماید.
- هر دانشجو حداقل ۳ مورد LUP را با تکنیک صحیح کار گذارد.

- تداخلات دارویی و یا تاثیر بیماریهای مختلف بر اثر، روشها را توضیح دهد و راهکار مناسب در هر یک از موارد را بداند و توضیح دهد.
- با انواع روشهای اضطرابی جلوگیری از بارداری آشنا بوده و در مورد نیاز توضیح دهد.
- انواع روشها و تستهای غربالگری نظیر S.B.E و paps و... را توضیح دهد.
- شرایط انجام تیت و اندیکاسیونهای انجام آنها را توضیح دهد.
- وسایل و ابزار لازم جهت انجام تست را برشمارد و نحوه استفاده از آنها را توضیح دهد و عملاً انجام دهد.
- طریقه ثبت و پر کردن فرمهای مربوطه و ارسال آنها را دانسته و به طور صحیح انجام دهد.
- اصول صحیح انجام تست را توضیح دهد و هنگام عمل رعایت نماید.
- بررسی و تغییر جواب آزمایشها انجام و در صورت نیاز مداخله و یا ارجاع به مراکز بالاتر را انجام دهد.
- پاشین شد را تعریف کرده و فاکتورهای مورد بررسی و رنج فرمال هر یک را توضیح دهد و کودک را مورد مراقبت و معاینه قرار دهد و شرایط کودک را در پرونده ثبت نموده و منحنی را رسم نماید.
- ارزیابی خود از پایش رشد با بیان قابل درک برای مادر توضیح دهد.
- مناسب با سن کودک و وضعیت جسمی و تکاملی کودک و آموزشهای لازم را به مادر بدهد.
- زمان شروع و نحوه شروع تغذیه تکمیلی را بدون کمک جدول استاندارد توضیح و آموزش دهد.
- مکملهای غذایی و دارویی را در سنین مختلف برای کودک تجویز نماید و دوز استاندارد آنها را توضیح دهد.
- معاینه و مراقبت دهان و دندان کودک را انجام داده و فرم مربوطه را بدون خطا تکمیل نموده و نیاز به ارجاع را تشخیص دهد.
- فاکتورهای مهم رشد و تکامل در سنین مختلف را توضیح دهد و بدون استفاده از چارت قادر به ارزیابی کودک بوده و فرم مربوطه را بطور صحیح پر نماید و در صورت لزوم کودک را جهت ارجاع معرفی نماید.
- فاکتورهای مراقبت ویژه برای کودک را توضیح داده و نحوه مراقبت اعم از دارو، تغذیه و... زمان مراقبت از کودک را برای مادر توضیح دهد.
- بیماریهای شایع و بیماریهای هدف در کودکان را نام برده، علائم آنها را توضیح دهد، راه درمان را بداند و نحوه پیگیری را توضیح دهد.
- شاخه‌های بهداشتی را توضیح دهد و محاسبه نماید.
- دفاتر مربوط به آمار را تکمیل نماید.

تکالیف و وظایف دانشجویان:

- پاسخگویی به سوالاتی که بصورت کوئیز کتبی و یا شفاهی گرفته می‌شود.
- امتحانات پایان دوره
- ارائه مقاله ترجمه شده از مطالب مربوط به درس و یا کنفرانس
- تهیه پوسترهای آموزشی مربوط به ابتکار دانشجو

روش تدریس:

سخنرانی
بحث گروهی
پرسش و پاسخ
روش نمایش

وسایل آموزشی:

- وسایل پیگیری از بارداری
- پوسترها و پمفلت‌های آموزش
- چارتهای استاندارد WHO و وزارتخانه

نحوه ارزشیابی:

- برگزاری امتحانات کتبی و یا شفاهی در طول دوره
- برگزاری امتحان پایان دوره
- ارائه مقاله ترجمه شده، کنفرانس
- تهیه پوستر
- حضور مرتب در کلاس

منابع:

• ویلیانر
• کیتنسر
• چارتهای استاندارد WHO و وزارتخانه